

Міністерство освіти і науки України

Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
кафедра політичних наук і права
Центр соціально-політичних досліджень «Politicus»

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА
ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ
ТА ШЛЯХИ МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 р.

м. Одеса

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS»**

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
з міжнародною участю**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ТА ШЛЯХИ
МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 року

м. Одеса

УДК 321(477)(063)

DOI: <https://doi.org/10.24195/UkrainianState2026-10>

*Рекомендовано до друку Вченою радою Університету Ушинського
(протокол від 28 травня 2026 року № 14)*

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Рецензенти:

Кокорев О. В., доктор політичних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри журналістики, соціальних комунікацій і ІТ-права Державного університету Інтелектуальних технологій і зв'язку.

Петінова О. Б., доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Музиченко Г. В. – проректор з наукової роботи, доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Каменчук Т. О. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Таску-Ставре М. – доктор політичних наук, професор, професор Бухарестського університету (Румунія);

Хевцуріані А. – доктор наук у сфері міжнародних відносин, професор факультету права та міжнародних відносин, Грузинський технічний університет (Грузія).

У збірнику матеріалів X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів» представлено результати наукових досліджень науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, молодих науковців та практиків із вітчизняних і зарубіжних закладів вищої освіти та наукових установ, об'єднаних прагненням до осмислення актуальних викликів державотворення, суспільного розвитку та післявоєнної відбудови України.

Матеріали збірника охоплюють широкий спектр актуальних проблем сучасної політичної, правової, економічної та соціогуманітарної науки. У наукових доповідях і дослідженнях висвітлено питання розвитку та модернізації політичних інститутів і процесів сучасної держави, правових та економічних механізмів відбудови України, інформаційної безпеки та протидії гібридним загрозам в умовах глобальних трансформацій. Значну увагу приділено філософським засадам державотворення, соціальним практикам і менеджменту соціокультурного розвитку, а також питанням євроінтеграції, транскордонної співпраці, міжнародних партнерств і регіональних стратегій сталого розвитку в умовах сучасних політичних та соціальних змін.

Збірник відображає високий рівень наукової дискусії та міждисциплінарного підходу до аналізу суспільно-політичних процесів, сприяє розвитку наукової комунікації та міжінституційної співпраці. Матеріали конференції становлять практичний і науковий інтерес для дослідників, викладачів, здобувачів освіти, представників органів державної влади, місцевого самоврядування та фахівців у сфері політичних, правових, економічних і соціогуманітарних наук.

Матеріали подано в авторській редакції. За зміст та достовірність наведених фактів, цитат і даних відповідальність несуть автори.

Канюс Інна	ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ ЯК ЧИННИК	478
Дьякова Альона	ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ	
Климова Світлана,	УКРАЇНА І ЄС: НОВІ МОДЕЛІ ІНТЕГРАЦІЇ В УМОВАХ	482
Волоснікова Наталія	КРИЗИ	
Яцина Вікторія		
Корогодова Олена,	ВПЛИВ БЕЗПЕКОВИХ ВИКЛИКІВ У ЄВРОПІ НА ЗМІСТ	485
Черненко Наталія,	НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН У МЕЖАХ ПІДГОТОВКИ	
Глущенко Ярослава	ФАХІВЦІВ З МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІКИ	
Лазорчик Віктор	ТРАНСКОРДОННІ ЕКОНОМІЧНІ СУПЕРЕЧНОСТІ МІЖ	488
	УКРАЇНОЮ ТА ПОЛЬЩЕЮ ЯК ВИКЛИК	
	ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ	
Маршаєв Вадим	ГОЛОВУВАННЯ ДАНІЙ В РАДІ ЄС (ЛИПЕНЬ – ГРУДЕНЬ	492
	2025 Р.): ВНЕСОК У ПРИСКОРЕННЯ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	
	УКРАЇНИ	
Мілова Марія	ПРОБЛЕМНА ЄВРОПА: ВИКЛИКИ ДЛЯ УКРАЇНИ	494
Naumkina Svitlana,	TRANSBORDER COOPERATION AS AN INSTRUMENT	498
Khevtsuriani Amiran	OF UKRAINE'S EUROPEAN INTEGRATION: THE	
	INSTITUTIONAL AND COMMUNICATIVE DIMENSION	
Павленко Артем,	КОНЦЕНТРАЦІЯ КАПІТАЛУ ТА СТРУКТУРА ПОПИТУ	500
Тимошенко Наталія	ЯК ФАКТОРИ РОЗВИТКУ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ	
Павлік Вікторія	МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ ПРОТИДІЇ	504
Соколовський Максим	ТЕРОРИЗМУ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	
Павлович Анна,	РОЛЬ МІЖНАРОДНИХ ФІНАНСОВИХ ІНСТИТУЦІЙ ТА	507
Тимошенко Наталія	ПАРТНЕРСТВ У МАКРОЕКОНОМІЧНІЙ СТАБІЛІЗАЦІЇ	
	ТА ПІСЛЯВОЄННІЙ ВІДБУДОВІ УКРАЇНИ	
Соколовська Ольга	УКРАЇНА У НОВОМУ СВІТОПОРЯДКУ:	509
	ТРАНСФОРМАЦІЯ ВІД ОБ'ЄКТА ДО СУБ'ЄКТА	
Столяренко Оксана,	ТРАНСФОРМАЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В	513
Столяренко Олена	КОНТЕКСТІ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄВРОПЕЙСЬКОГО	
	ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ: СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ	
	ТА ВИКЛИКИ	
Тодоров Ігор	ЄВРОПЕЙСЬКА ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНИ ТА КРАЇНИ	516
	ЦЕНТРАЛЬНО-СХІДНОЇ ЄВРОПИ (2022-2026 РР.)	
Харламов Михайло	ДО ПИТАННЯ ПРО ТРАНСКОРДОННУ ВЗАЄМОДІЮ	519
	ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ	
	СИТУАЦІЙ ЗІ СЛУЖБАМИ НАДЗВИЧАЙНИХ	
	СИТУАЦІЙ ЗАХІДНИХ	
Хачик Євгеній	ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ, ТРАНСКОРДОННА СПІВПРАЦЯ ТА	521
	МІЖНАРОДНІ ПАРТНЕРСТВА УКРАЇНИ	
Юрженко Альона,	ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ВИМІР ПІДГОТОВКИ СУДНОВИХ	523
Дягилева Олена,	МЕХАНІКІВ: РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОГРАМ ПОДВІЙНИХ	
Кононова Олена	ДИПЛОМІВ У ХЕРСОНСЬКІЙ ДЕРЖАВНІЙ МОРСЬКІЙ	
	АКАДЕМІЇ	
Юрченко Микола,	ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ	527
Ніцевич Аліна	ПРАВ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ В	
	УКРАЇНИ	
Ярмолинська Яна	ЄВРОПЕЙСЬКА ІДЕНТИЧНІСТЬ УКРАЇНИ: ВІД	530
	ПОЛІТИЧНОГО ВИБОРУ ДО ОНТОЛОГІЧНОЇ	

Канюс І. Ю., Дьякова А. С.,
здобувачки 3 курсу ОП «Менеджмент бізнес-організацій»
Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана
Науковий керівник: **Королук Т. О.,**
к.е.н., доцент, доц. кафедри національної економіки та публічного
управління КНЕУ імені Вадима Гетьмана
м. Київ, Україна

ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ ЯК ЧИННИК ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ

У сучасних умовах повномасштабної війни та прискореного курсу на європейську інтеграцію цифровізація публічних послуг набуває стратегічного значення як інструмент підвищення ефективності державного управління, зміцнення інституційної спроможності та забезпечення прозорості взаємодії влади й громадян.

Відповідно до критеріїв Копенгагенської ради та вимог *acquis communautaire*, зокрема розділів щодо функціонування цифрового ринку, електронного урядування та захисту даних, Україна зобов'язана гармонізувати національне законодавство з європейськими стандартами [1].

Цифрова трансформація дозволяє не лише оптимізувати адміністративні процеси та мінімізувати корупційні ризики, а й створити техніко-організаційні передумови для транскордонної взаємодії, безпечного обміну даними з інституціями ЄС та інтеграції до єдиного цифрового простору Європи. У контексті мобілізації внутрішніх ресурсів, залучення міжнародної технічної допомоги та формування довіри партнерів, розвиток цифрових сервісів стає одним із ключових індикаторів прогресу України на шляху до набуття повноправного членства в ЄС.

Цифровізація публічних послуг – це системний процес трансформації традиційних адміністративних процедур у електронний формат, що забезпечує надання державних сервісів через цифрові канали з мінімальною участю людини-оператора та максимальною орієнтацією на потреби користувача. Її ключовими особливостями є: реалізація принципу «життєвих ситуацій» замість відомчої розрізненості, автоматизація прийняття рішень на основі верифікованих даних, забезпечення інтеоперабельності державних інформаційних систем, використання кваліфікованих електронних підписів та цифрових ідентифікаторів, а також суворе дотримання стандартів кібербезпеки й захисту персональних даних відповідно до регламентів ЄС, зокрема GDPR [5].

В українському контексті реалізація цієї концепції втілюється через екосистему «Дія», державну систему обміну даними «Трембіта», централізовані реєстри фізичних та юридичних осіб, а також цифрові сервіси у сферах освіти, охорони здоров'я, соціального захисту та бізнес-адміністрування.

Важливою характеристикою сучасної цифровізації є перехід від простого перенесення паперових форм у електронний вигляд для переосмислення самих управлінських процесів, що передбачає проактивне надання послуг без ініціативної заяви громадянина, застосування інструментів аналітики даних для прийняття рішень та відкритість державних даних для громадського контролю й інноваційного бізнесу.

Цифровізація публічних послуг в Україні здійснюється у межах системи стратегічних документів, що гармонізуються з правом ЄС та відповідають євроінтеграційному курсу держави. Подальший розвиток цих підходів відображено у стратегіях цифрової трансформації та інноваційного розвитку до 2030 року, які пов'язують цифровізацію державних послуг із підвищенням конкурентоспроможності країни та її інтеграцією до Єдиного цифрового ринку ЄС [3].

Ключовим напрямом гармонізації є адаптація нормативно-правової бази у сфері електронної ідентифікації та довірчих послуг. Ухвалення Закону України «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги» спрямоване на наближення до вимог Регламенту ЄС eIDAS і створює передумови для взаємного визнання електронних підписів та розвитку транскордонних цифрових сервісів [2;5]. Водночас цифровізація публічних послуг в Україні здійснюється з урахуванням європейських принципів публічного управління, закріплених у Європейській рамці взаємодії, зокрема інтероперабельності інформаційних систем, відкритості даних, безпечності та орієнтації на потреби користувачів [6].

Важливим аспектом є участь України у європейських цифрових ініціативах, зокрема у програмі ЄС «Цифрова Європа». Крім того, Україна розвиває систему електронної ідентифікації відповідно до європейських підходів, зокрема у контексті впровадження Європейського цифрового гаманця, що створює можливості для подальшої інтеграції до спільного цифрового простору. Окрему увагу приділено питанням кібербезпеки: здійснюється адаптація законодавства до вимог Директиви ЄС NIS2, що є важливою умовою забезпечення стійкості інформаційних систем та довіри громадян до електронних послуг [4].

Попри досягнутий прогрес, на шляху до повноцінної інтеграції до цифрового простору ЄС зберігається низка проблем правового, інституційного, технічного та інфраструктурного характеру. Подальші кроки мають бути спрямовані на адаптацію законодавства до вимог Регламенту eIDAS 2.0 та Директиви NIS2, а

також збільшення покриття швидкісним інтернетом та відновлення телеком-інфраструктури [4; 5]. Водночас обмежене фінансове та кадрове забезпечення стримує реалізацію цифрових реформ та розвиток відповідних інституцій.

Суттєвим викликом є нерівномірність цифрового розвитку територій. Зберігається цифровий розрив між міськими та сільськими районами, що зумовлено недостатнім покриттям якісним інтернет-зв'язком та наслідками руйнування інфраструктури в умовах воєнного стану. Додатковою проблемою є недостатній рівень цифрової грамотності окремих соціальних груп, що ускладнює повноцінне користування цифровими сервісами.

З огляду на це, першочерговими завданнями є подальша адаптація законодавства до вимог ЄС у сфері електронної ідентифікації та кібербезпеки, а також забезпечення взаємного визнання електронних довірчих послуг [4; 5]. Важливим напрямом є досягнення реальної сумісності національних реєстрів та цифрових платформ (зокрема системи «Трембіта») із європейськими стандартами та принципами, включаючи підходи Single Digital Gateway та European Interoperability Framework [6]. Не менш значущими є розвиток і відновлення цифрової інфраструктури, особливо в постраждалих регіонах, а також підвищення рівня цифрової грамотності населення.

Отже, цифровізація публічних послуг виступає не лише технологічним інструментом модернізації державного управління, а й стратегічним чинником євроінтеграції України, що безпосередньо впливає на гармонізацію національного законодавства з європейським, зміцнення інституційної спроможності та інтеграцію до Єдиного цифрового ринку ЄС.

Попри суттєві досягнення – функціонування екосистеми «Дія», розгортання системи «Трембіта», ухвалення базових законів у сфері електронної ідентифікації та активну участь у європейських цифрових ініціативах – повноцінна інтеграція до європейського цифрового простору потребує подолання системних викликів: цифрового розриву між регіонами, наслідків воєнного руйнування телекомунікаційної інфраструктури, обмеженого фінансово-кадрового забезпечення та необхідності остаточного узгодження нормативної бази з оновленими регламентами ЄС (eIDAS 2.0, NIS2).

Послідовна реалізація цих заходів стане не лише ключовою умовою виконання євроінтеграційних зобов'язань, а й фундаментом для побудови прозорої, ефективної та орієнтованої на громадянина держави, здатної на рівних взаємодіяти в межах спільного цифрового простору ЄС.

Література:

1. Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу: Закон України Редакція від 04.11.2018 № 1629-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1629-15#Text>
2. Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги : Закон України від 05.10.2017 № 2155-VIII : станом на 18 груд. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text>
3. Про схвалення Стратегії цифрового розвитку інноваційної діяльності України на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025-2027 роках : Розпорядження КМУ від 31.12.2024 № 1351-р : станом на 14 лип. 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1351-2024-%D1%80#Text>
4. Директива (ЄС) 2022/2555 Європейського Парламенту і Ради від 14 грудня 2022 р. про заходи для забезпечення високого спільного рівня кібербезпеки в Союзі, що вносить зміни до Регламенту (ЄС) № 910/2014 та Директиви (ЄС) 2018/1972 і скасовує Директиву (ЄС) 2016/1148. URL: <https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj>
5. Регламент (ЄС) № 910/2014 Європейського Парламенту і Ради від 23 липня 2014 р. про електронну ідентифікацію та довірчі послуги для електронних транзакцій на внутрішньому ринку та про скасування Директиви 1999/93/ЄС. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:32014R0910>
6. The New European Interoperability Framework - ISA² - European Commission. ISA² - European Commission. URL: https://ec.europa.eu/isa2/eif_en/

Наукове видання

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Опубліковано в авторській редакції